

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Вимог до характеристик пломб спеціального типу,
ведення їх обліку та зберігання»

I. Визначення проблеми

Відповідно до статті 84 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), митне законодавство України має поступово наближатися до митного законодавства ЄС згідно з установленими етапами адаптації. При цьому одними із ключових етапів такої адаптації відповідно до положень Угоди є:

1) запровадження в Україні інституту авторизованого економічного оператора (далі – АЕО), аналогічного тому, що функціонує в ЄС;

2) створення в Україні національної електронної транзитної системи за принципами тієї транзитної системи, що функціонує в державах ЄС, з метою поступової взаємодії відповідних транзитних митних систем України та країн ЄС і подальшої участі України у спільній транзитній системі відповідно до Конвенції про процедуру спільного транзиту від 20 травня 1987 року (далі – Конвенція).

Одним із аналогічних елементів механізму функціонування підприємства, що отримало авторизацію АЕО, та/або підприємства, що застосовує режим спільного транзиту, є можливість отримати спеціальні спрощення. Такі спеціальні спрощення, залежно від їх виду, дозволяють відповідним підприємствам користуватись деякими перевагами під час здійснення митного контролю та митного оформлення. Ключові вимоги для отримання та застосування спеціальних спрощень підприємствами під час застосування режиму спільного транзиту встановлює Закон України «Про режим спільного транзиту та запровадження національної електронної транзитної системи» (далі – Закон), а для підприємств, що отримали авторизацію АЕО, – Митний кодекс України (далі – Кодекс). Положеннями вищезазначених нормативно-правових актів визначено можливість АЕО та/або підприємствам, що застосовують режим спільного транзиту, на підставі відповідного дозволу використовувати аналогічні за своїм змістом спеціальне спрощення «самостійне накладення пломб спеціального типу» та/або спеціальне транзитне спрощення «самостійне накладання пломб спеціального типу» (далі – спеціальне спрощення).

При цьому відповідно до частини четвертої статті 42 Закону та частини четвертої статті 326¹ Кодексу вимоги до характеристик пломб спеціального типу, ведення їх обліку та зберігання мають встановлюватись Міністерством фінансів України. Наразі такі нормативні вимоги не встановлено.

Отже, реалізацію зазначених вимог Закону та Кодексу можливо здійснити шляхом прийняття наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження

Вимог до характеристик пломб спеціального типу, ведення їх обліку та зберігання» (далі – проект наказу), яким пропонується затвердити:

1) основні вимоги до пломб спеціального типу, їх характеристик і технічних специфікацій;

2) порядок здійснення обліку та застосування пломб спеціального типу.

Проект наказу також передбачає створення та функціонування Реєстру обліку пломб – програмно-інформаційного комплексу, що з практичної точки зору забезпечить облік та використання підприємствами та митними органами інформації про пломби спеціального типу.

Таким чином, проект наказу розроблено Міністерством фінансів України відповідно до частини четвертої статті 42 Закону та частини четвертої статті 326¹ Митного кодексу України з метою практичної реалізації положень щодо застосування спеціального спрощення.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання*	+	

* питому вагу суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання незалежно від рівня доходу.

Урегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються винятково нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки їх редакція не дає змоги реалізувати вимоги Закону та Кодексу.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є:

1) забезпечення виконання Україною міжнародно-правових зобов'язань та, відповідно, забезпечення імплементації митного законодавства ЄС;

2) виконання вимог Закону та Кодексу;

3) запровадження практичних механізмів для можливості застосування спеціальних спрощень;

4) запровадження єдиного підходу до застосування пломб спеціального типу та використання інформації про їх облік підприємствами й митними органами.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Прийняти наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Вимог до характеристик пломб спеціального типу, ведення їх обліку та зберігання».
Альтернатива 2	Не приймати наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Вимог до характеристик пломб спеціального типу, ведення їх обліку та зберігання».

2. Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Вигоди від прийняття проекту наказу є високими, зважаючи на таке:</p> <p>1) прийняття проекту наказу сприятиме виконанню умов Закону, що, у свою чергу, сприятиме приєднанню України до Конвенції. Приєднання до Конвенції в кінцевому результаті надасть значні економічні вигоди для України та значно збільшить прозорість здійснення митних процедур, оскільки для переміщення товарів у режимі спільного транзиту територією 35 країн підприємства зможуть використовувати єдину митну декларацію та єдину гарантію, спеціальні спрощення та переваги за умов дотримання доброчесності здійснення підприємницької діяльності. Посадові особи митних органів України отримуватимуть від митниць інших країн попередню інформацію про вантажі ще до перетину ними митного кордону України тощо.</p> <p>2) прийняття наказу сприятиме виконанню вимог Кодексу щодо</p>	<p>Відсутні.</p> <p>Виконання регуляторного акта забезпечується в межах кошторисних витрат на утримання митних органів та асигнувань, передбачених у бюджеті.</p>

	функціонування АЕО, що, у свою чергу, сприятиме виконанню Угоди.	
Альтернатива 2	Відсутні.	Чинне законодавство залишається без змін, не забезпечується виконання положень Угоди, Закону, Кодексу. Не забезпечується виконання умов для приєднання України до Конвенції.

3. Прямого впливу на сферу інтересів громадян немає.

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Згідно з інформацією, наявною в інформаційних базах Держмитслужби за період 2019 року, середній час здійснення митного оформлення в митному режимі імпорту за однією митною декларацією становив від 1 до 2 годин. При цьому митне оформлення в такий строк здійснювалось за умови незастосування додаткових форм контролю у разі спрацювання автоматизованої системи управління ризиками.

Передбачається, що застосування спеціального спрощення сприятиме суттєвому скороченню часу на виконання митних формальностей.

Разом з тим у зв'язку з відсутністю практики надання дозволів та застосування спеціальних спрощень в Україні розрахунок часу, необхідного для виконання митних формальностей із застосуванням спеціального спрощення, провести неможливо.

З тієї ж причини неможливо розрахувати скорочення витрат підприємства, пов'язаних із виконанням митних формальностей, у зв'язку із самостійним накладенням пломб без пред'явлення товарів митниці.

Застосування спеціального спрощення передбачає використання пломб спеціального типу, вироблених та сертифікованих відповідно до ДСТУ ISO 17712:2015 «Вантажні контейнери. Ущільнювачі механічні (ISO 17712:2013, IDT)».

Додаткові витрати підприємства, якому надано спеціальне спрощення, будуть пов'язані із необхідністю замовлення таких пломб.

На сьогодні типи пломб спеціального типу, що відповідають вищезазначеному стандарту, не використовуються в Україні, тому розмір додаткових витрат підприємства на замовлення пломб спеціального типу визначити неможливо.

Чинники, що впливають на розмір витрат підприємства, пов'язані із замовленням таких пломб:

тип пломб, що будуть використовуватися;

кількість партій товарів, щодо яких будуть здійснені митні формальності.

Разом з тим передбачається, що вигоди від застосування спеціального спрощення для підприємства будуть вищими за витрати, пов'язані з використанням пломб спеціального типу.

Вигоди застосування спеціального спрощення:

- 1) скорочення часу підприємств на виконання митних формальностей;
- 2) скорочення витрат, пов'язаних із виконанням митних формальностей (самостійне накладення пломб підприємством без пред'явлення товарів митниці);
- 3) забезпечення цілісності товарів та зниження ризиків доступу до товарів сторонніх осіб;
- 4) зручна система обліку використання та зберігання пломб;
- 5) іміджеві вигоди.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>1) практичне забезпечення застосування спеціального спрощення для АЕО та/або підприємств, що застосовують режим спільного транзиту;</p> <p>2) скорочення часових витрат на проходження митного контролю та здійснення митного оформлення загалом;</p> <p>3) скорочення витрат, пов'язаних із виконанням митних формальностей (самостійне накладення пломб підприємством без пред'явлення товарів митниці);</p> <p>4) скорочення можливості виникнення затримок проходження митного контролю та здійснення митного оформлення;</p> <p>5) спрощення управління ланцюгом поставок, створення ефективної системи регулювання і контролю матеріальних та інформаційних потоків;</p> <p>б) створення (доопрацювання) програмного забезпечення, що спростить облік пломб спеціального типу для підприємств;</p>	<p>Додаткові витрати підприємств, пов'язані із прийняттям нормативно-правового акта, полягають у необхідності замовлення пломб спеціального типу.</p> <p>Розмір таких витрат на сьогодні визначити неможливо у зв'язку з відсутністю практики їх застосування в Україні.</p> <p>З тієї ж причини неможливо розрахувати скорочення витрат підприємства, пов'язаних із виконанням митних формальностей, у зв'язку із самостійним накладенням пломб без пред'явлення товарів митниці.</p> <p>Також розмір витрат залежить від типу пломб, що будуть застосовуватися, та кількості партій товарів, щодо яких будуть здійснені митні формальності та митне оформлення.</p> <p>Разом з тим передбачається, що вигоди від застосування спеціального спрощення для підприємства будуть вищими за витрати, пов'язані з використанням пломб спеціального типу.</p>

	7) забезпечення цілісності товарів та зниження ризиків доступу до товарів сторонніх осіб; 8) іміджеві вигоди.	
Альтернатива 2	Відсутні.	Відсутність перспектив приєднання до Конвенції, виконання умов Угоди та, відповідно, спрощення процедур митного оформлення для підприємств.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою.
Альтернатива 2	1	Не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	1) виконання Україною міжнародно-правових зобов'язань, приєднання до Конвенції; 2) скорочення часу підприємств для проходження митного контролю та здійснення митного оформлення; 3) спрощення управління ланцюгом поставок, створення ефективної системи регулювання і контролю матеріальних та інформаційних потоків;	1. Додаткові витрати підприємств, пов'язані із прийняттям нормативно-правового акта, полягають у необхідності замовлення пломб спеціального типу. Розмір таких витрат на сьогодні визначити неможливо у зв'язку з відсутністю практики їх застосування в Україні. З тієї ж причини неможливо розрахувати скорочення витрат	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу досягнути поставлених цілей державного регулювання з мінімальними витратами.

	<p>4) автоматизація процесів, пов'язаних із процедурами митного контролю та митного оформлення;</p> <p>5) запровадження практичних механізмів для можливості застосування спеціальних спрощень.</p>	<p>підприємства, пов'язаних із виконанням митних формальностей, у зв'язку із самостійним накладенням пломб без пред'явлення товарів митниці.</p> <p>Також розмір витрат залежить від типу пломб, що будуть використовуватися, та кількості партій товарів, щодо яких будуть здійснені митні формальності.</p> <p>Разом з тим передбачається, що вигоди від застосування спеціального спрощення для підприємства будуть вищими за витрати, пов'язані з використанням пломб спеціального типу.</p> <p>2. Реалізація норм проекту наказу здійснюватиметься в межах асигнувань, передбачених у бюджеті.</p>	
Альтернатива 2	Відсутні.	У майбутньому не буде зменшено часових витрат на виконання підприємствами митних формальностей.	Є найгіршою, оскільки на відміну від альтернативи 1 не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання.

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту регуляторного акта та практична реалізація його положень.

Проектом наказу, розробленого відповідно до положень частини четвертої статті 42 Закону та частини четвертої статті 326¹ Кодексу, передбачається

встановити вимоги до характеристик пломб спеціального типу, їх зберігання підприємствами та обліку за допомогою відповідного Реєстру.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію

Для впровадження цього регуляторного акта в дію необхідно забезпечити:

- інформування громадськості та інших зацікавлених осіб про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та на офіційному сайті Міністерства фінансів України;

- доопрацювання програмного забезпечення Держмитслужби.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта органи виконавчої влади, підприємства не нестимуть додаткових витрат.

Тест малого підприємництва (М-тест) не проводився, оскільки суб'єкти малого підприємництва додаткових витрат на виконання регулювання не зазнають та будуть в однакових умовах з іншими суб'єктами підприємництва.

Витрати Держмитслужби на запровадження програмного забезпечення будуть здійснюватися в межах асигнувань, передбачених у бюджеті.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується в часі, що надасть можливість розв'язати проблеми та досягти цілей державного регулювання.

Зміна строку дії акта можлива у разі припинення дії Закону та набрання чинності для України Конвенції або внесення змін до Кодексу.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Додаткових надходжень до держбюджету та місцевих бюджетів не передбачається, оскільки норми регуляторного акта не запроваджують нових податків і зборів (обов'язкових платежів).

2. Дія акта поширюється на підприємства в Україні, яким надано дозвіл на застосування спеціального транзитного спрощення «самостійне накладання пломб спеціального типу» згідно із Законом, та/або підприємства, які отримали авторизацію

АЕО та яким надано спеціальне спрощення «самостійне накладення пломб спеціального типу» згідно з Кодексом.

3. Не передбачається додаткових витрат коштів та часу платників податків.

Завдяки встановленню проектом наказу вимог до пломб спеціального типу відбудеться скорочення часу та витрат підприємств на проходження митного контролю та здійснення митного оформлення, а завдяки запровадженню Реєстру обліку пломб спеціального типу – відбудеться скорочення часу ведення обліку пломб підприємствами та скорочення часу для контролю правильності застосування пломб митними органами.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий. Проект регуляторного акта розміщено на офіційному сайті Мінфіну (<https://www.mof.gov.ua/>) та після прийняття буде опубліковано в офіційних джерелах.

5. Як показники результативності розглядатимуться:

1) кількість наданих дозволів на застосування спеціального спрощення «самостійне накладення пломб спеціального типу» згідно з Кодексом;

2) кількість наданих дозволів на застосування спеціального транзитного спрощення «самостійне накладення пломб спеціального типу» згідно із Законом;

3) кількість рішень Держмитслужби про зупинення дії та/або анулювання дозволу на застосування спеціального спрощення «самостійне накладення пломб спеціального типу» згідно з Кодексом;

4) кількість рішень Держмитслужби про зупинення дії та/або анулювання дозволу на застосування спеціального транзитного спрощення «самостійне накладення пломб спеціального типу» згідно із Законом.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється шляхом обробки та аналізу інформації, наявної у Держмитслужби.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через два роки з дня набрання ним чинності.

Виконавець заходів відстеження – Державна митна служба України.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО